

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๖๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก

พ.ศ. ๒๕๖๒^๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ และมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

สภาพ เครื่องอุปกรณ์ และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร และรถขนาดเล็ก

ส่วนที่ ๑

เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร
มาตรฐาน ๑ มาตรฐาน ๒ มาตรฐาน ๓ มาตรฐาน ๔ มาตรฐาน ๕
มาตรฐาน ๖ มาตรฐาน ๗ และรถขนาดเล็ก

ข้อ ๑^๒ รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๑ มาตรฐาน ๒ มาตรฐาน ๓ มาตรฐาน ๔ มาตรฐาน ๕ มาตรฐาน ๖ มาตรฐาน ๗ และรถขนาดเล็ก จะต้องมีเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบดังต่อไปนี้

(๑) คัสซี ตามแบบที่อธิบดีให้ความเห็นชอบ แต่ทั้งนี้ จะต้องประกอบด้วย

(ก) โครงคัสซี ทำด้วยโลหะแข็งแรงตลอดความยาวของตัวถังรถ เมื่อต่อตัวถังแล้วสามารถรับน้ำหนักเต็มอัตราบรรทุกได้ทุกสภาพการใช้งานของรถ

(ข) กันชนหน้าและกันชนท้าย ที่ติดตั้งเสมอกับพื้นรถและท้ายรถหรือยื่นจากพื้นรถและท้ายรถระยะห่างพอสมควร

(ค) ระบบบังคับเลี้ยว ที่ทำงานได้คล่องตัว พวงมาลัยต้องอยู่ในตำแหน่งที่ผู้ขับรถสามารถบังคับรถได้สะดวกและปลอดภัย กลไกบังคับต้องไม่สัมผัสกับส่วนอื่นใดของรถ อัตราส่วนระหว่างมุมหมุนของพวงมาลัยกับมุมเลี้ยวของล้อทั้งซ้ายและขวาต้องใกล้เคียงกัน แรงที่ใช้หมุนพวงมาลัยให้รถเลี้ยวซ้ายหรือขวาจะต้องใกล้เคียงกันและไม่มากเกินไปจนสมควร รวมทั้งต้องมีรัศมีวงเลี้ยวและระยะท้ายปิดของรถตามข้อบัญญัติประกาศกำหนด

กรณีรถที่มีความยาวมากกว่า ๑๒ เมตร ต้องมีระบบบังคับเลี้ยวที่เพลาล้อท้ายด้วย

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘/ตอนที่ ๑๙/ฉบับพิเศษหน้า ๑/๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

^๒ ข้อ ๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๐ (พ.ศ. ๒๕๖๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๖๒

(ง) กงล้อทำด้วยโลหะ และยางเป็นชนิดกลางสูบลม ที่มีขนาดสามารถรับน้ำหนักเต็มอัตราบรรทุกได้โดยปลอดภัย

(จ) เฟลาล้อ ที่มีขนาดสามารถรับน้ำหนักเต็มอัตราบรรทุกได้โดยปลอดภัย

กรณีที่มีความยาวมากกว่า ๑๒ เมตร ต้องมีเฟลาล้อไม่น้อยกว่า ๓ เฟลาล้อ

(ฉ) สปริง มีขนาดสามารถรับน้ำหนักและการสั่นสะเทือนของตัวรถเต็มอัตราบรรทุกได้ โดยปลอดภัย และมีเครื่องผ่อนคลายความสั่นสะเทือนที่ล้อทุกล้อ เฟลาล้อไม่น้อยกว่า ๒ ชุด ซึ่งสามารถผ่อนคลายความสั่นสะเทือนได้ตามสมควร

สำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๓ (จ) มาตรฐาน ๓ (ฉ) และรถขนาดเล็ก จะมีเครื่องผ่อนคลายความสั่นสะเทือนเฉพาะเฟลาล้อก็ได้

(ช) แผ่นบังโคลนที่ล้อทุกล้อ มีขนาดอย่างน้อยเพิ่มความกว้างของยางล้อ ทำด้วยโลหะ ยาง หรือวัสดุอื่นใด ทั้งนี้ อาจใช้พื้นรถที่เป็นโลหะแทนแผ่นบังโคลนได้ แต่ด้านหลังล้อทุกล้อต้องมีแผ่นยางแขวนไว้เพิ่มความกว้างของยางล้อ ระยะห่างพอสมควร และส่วนล่างสุดของแผ่นบังโคลนต้องสูงจากพื้นราบไม่เกิน ๒๕ เซนติเมตร

(ซ) ห้ามล้อมือ ที่มีประสิทธิภาพตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ฅ) ห้ามล้อเท้า ที่บังคับที่ล้อทุกล้อ ซึ่งต้องมีคุณลักษณะ ระบบการทำงาน และประสิทธิภาพตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๒ จะต้องมีระบบห้ามล้อฉุกเฉินที่สามารถทำให้รถตอนท้ายหยุดได้โดยอัตโนมัติในกรณีที่รถพุ่งหลุดจากรถตอนหน้า

(ญ) เครื่องกำเนิดพลังงาน ที่สามารถขับเคลื่อนรถในสภาพใช้งานตามปกติที่มีน้ำหนักเต็มอัตราบรรทุกได้อย่างเหมาะสม ต้องมีคุณลักษณะ ระบบการทำงาน กำลัง และไม่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศและเสียงตามที่อธิบดีประกาศกำหนด รวมทั้งต้องมีฝาครอบเครื่องกำเนิดพลังงานขนาดปิดเครื่องได้สนิทและสามารถเก็บเสียงได้ตามสมควร

(ฎ) ระบบไอเสีย ที่มีเครื่องระงับเสียงและมีการบังหรือกันท่อไอเสียมิให้สัมผัสกับวัสดุติดไฟง่ายอันเป็นส่วนประกอบของรถ ส่วนปลายของท่อไอเสียต้องขนานกับผิวทางและตรงออกท้ายรถ

สำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารที่มีทางขึ้นลงด้านท้ายรถ ส่วนปลายท่อไอเสียต้องขนานกับผิวทางและเบนออกตรงมุมท้ายรถด้านขวา

(ฏ) ระบบส่งกำลังงาน ประกอบด้วย คลัทช์ เฟืองส่งกำลัง เฟลาลูกส่งกำลัง ข้อต่อ และเฟืองท้าย สามารถส่งกำลังขับเคลื่อนรถในขณะที่มีน้ำหนักเต็มอัตราบรรทุกได้โดยปลอดภัย และให้มีห่วงหรือโซ่รองรับเฟลาลูกส่งกำลังที่ทำด้วยโลหะที่มีขนาดสามารถรองรับเฟลาลูกส่งกำลังในกรณีที่หลุดหรือขาดไม่ให้กระทบแกนมอเตอร์

(ฐ) ระบบสตาร์ทเครื่องกำเนิดพลังงาน พร้อมสวิตช์ใช้การได้ดีที่ผู้ขับรถสามารถสตาร์ทเครื่องได้จากที่นั่งผู้ขับรถ

(ฑ) ระบบไฟฟ้า ให้ใช้สายไฟที่มีฉนวนหุ้มสาย และมีขนาดเหมาะสมกับปริมาณกระแสไฟฟ้าที่ผ่านสายนั้น การเดินสายไฟภายในและภายนอกต้องเรียบร้อย และไม่เป็นที่เกิดการลัดวงจรหรือเกิดอันตรายได้ง่าย ส่วนตัวถังที่ทำด้วยวัสดุสื่อไฟฟ้าต้องต่อให้ร่วมกับแบตเตอรี่ของรถและแบตเตอรี่ต้องยึดแน่นกับตัวรถ ในกรณีที่แบตเตอรี่อยู่ในช่องแคบของตัวถัง จะต้องไม่มีหรือฉนวนกันตามความเหมาะสมด้วย

(ฒ) แตรสัญญาณชนิดไฟฟ้าเสียงเดียว ความดังของเสียงแตรจะต้องอยู่ในเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ณ) ถังเชื้อเพลิง ที่ใช้กับเครื่องกำเนิดพลังงานซึ่งมีสภาพไม่รั่วซึม มีฝาปิดอย่างดี และมีขนาดพอสมควร ติดตั้งไว้ในที่ปลอดภัย ซึ่งป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ รวมทั้งท่อส่งเชื้อเพลิง ต้องมีสภาพดี ไม่รั่วซึมหรือเกิดอันตรายได้ง่าย

(ด) เครื่องวัดความเร็ว ที่สามารถอ่านความเร็วของรถเป็นกิโลเมตรต่อชั่วโมง คลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละสิบ และจะต้องมีแสงสว่างให้สามารถอ่านความเร็วในเวลากลางคืนได้

(ต) เครื่องบันทึกข้อมูลการเดินทางของรถ ที่มีคุณลักษณะและระบบการทำงานตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ประเภทและลักษณะของรถที่ต้องมีเครื่องบันทึกข้อมูลการเดินทางของรถตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้ความเห็นชอบแบบคัสซีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๒) ตัวถัง ยึดติดกับโครงคัสซีอย่างมั่นคงแข็งแรง สามารถรับน้ำหนักเต็มอัตราบรรทุกได้ทุกสภาพการใช้งานของรถ รูปร่างภายนอกต้องไม่มีส่วนยื่นที่แหลมหรือคมอันอาจก่อให้เกิดอันตราย แบบตัวถังของรถให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนดหรือให้ความเห็นชอบ แต่ทั้งนี้จะต้องประกอบด้วย

(ก)^๓ กระจกกันลมหน้า กระจกกันลมหลัง และส่วนประกอบของตัวถังที่เป็นกระจกต้องเป็นกระจกนิรภัยตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

กระจกกันลมหน้าต้องมีขนาดที่ผู้ขับรถสามารถมองเห็นสภาพการจราจรได้ดี และห้ามมิให้นำวัสดุอื่นใดมาติดหรือบังส่วนหนึ่งส่วนใดของกระจก เว้นแต่เป็นการติดเครื่องหมายหรือเอกสารตามที่กฎหมายกำหนด หรือเป็นการติดวัสดุเพื่อบังหรือกรองแสงแดด

คุณลักษณะ ขนาด และประสิทธิภาพของวัสดุเพื่อบังหรือกรองแสงแดดที่กระจกกันลมหน้าและกระจกกันลมหลัง รวมทั้งประเภทและลักษณะของรถที่ต้องติดวัสดุเพื่อบังหรือกรองแสงแดด ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ข) กระจกเงาหรืออุปกรณ์สำหรับให้ผู้ขับรถมองเห็นสภาพการจราจรด้านข้างด้านหลังและภายในรถได้อย่างชัดเจน

(ค) เครื่องปัดน้ำฝน มีใบปัดน้ำที่กระจกหน้ารถ และมีขนาดที่สามารถปัดน้ำได้เนื้อที่กว้างพอที่ผู้ขับรถมองเห็นสภาพการจราจรด้านหน้ารถได้อย่างชัดเจน

(ง) สีภายนอกและภายในซึ่งมีลักษณะเรียบร้อย

(จ) ตัวอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายอื่นใดที่ด้านข้าง ด้านหน้า และด้านหลังของตัวถังให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ฉ) หลังคา ทำด้วยวัสดุที่มั่นคงแข็งแรง สามารถกันแดดกันฝนได้

สำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๓ (จ) และ (ฉ) ในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล หลังคาจะทำด้วยผ้าใบหรือวัสดุอื่นที่มีคุณภาพทัดเทียมกันได้

(ช) พื้นรถ ที่มั่นคงแข็งแรง สำหรับพื้นชั้นบนของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร

---

^๓ ข้อ ๑ (๒) (ก) แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรฐาน ๔ ต้องมั่นคงแข็งแรง มีพื้นยางหรือวัสดุอื่นที่มีคุณภาพทัดเทียมกัน ปูเต็มความกว้างและความยาวของพื้นรถ ได้พื้นชั้นบนต้องมีฝ้ากรุโดยทั่วไป

(ซ)^๔ หน้าต่างที่ด้านข้างรถซึ่งมีขนาดและจำนวนตามสมควร บานหน้าต่างเป็นชนิดปิดเปิดได้ทำด้วยวัสดุที่มั่นคงแข็งแรง สามารถกันแดดกันฝนได้ มีกลอนหรือสลักสำหรับยึด ถ้าบานหน้าต่างทำด้วยวัสดุโปร่งแสงต้องมีวัสดุสำหรับบังหรือกรองแสงแดด

คุณลักษณะ ขนาด และประสิทธิภาพของวัสดุสำหรับบังหรือกรองแสงแดดที่หน้าต่างที่ด้านข้างรถ รวมทั้งประเภทและลักษณะของรถที่ต้องติดวัสดุเพื่อบังหรือกรองแสงแดด ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

บานหน้าต่างของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๑ มาตรฐาน ๒ มาตรฐาน ๔ (ก) (ข) (ค) และ (ง) มาตรฐาน ๖ (ก) และมาตรฐาน ๗ จะเป็นชนิดที่ปิดเปิดไม่ได้ก็ได้ ถ้าเป็นชนิดปิดเปิดไม่ได้ ตัวถังจะต้องมีระบบถ่ายเอาอากาศได้ดีในกรณีที่เครื่องปรับอากาศขัดข้อง

บานหน้าต่างของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๓ (จ) และ (ฉ) และรถขนาดเล็ก จะใช้ผ้าใบหรือวัสดุอื่นที่มีคุณภาพทัดเทียมกันแทนบานหน้าต่างก็ได้ แต่ต้องมีที่สำหรับยึดติดกับตัวถัง

(ฉ) ประตูทางขึ้นลงและประตูฉุกเฉิน

ประตูทางขึ้นลง อยู่ที่ด้านข้างหรือที่ด้านท้ายของรถ ในกรณีที่ประตูทางขึ้นลงอยู่ที่ด้านข้าง บันไดทางขึ้นลงจะต้องไม่ยื่นออกนอกรถ ในกรณีที่ประตูทางขึ้นลงอยู่ที่ด้านท้ายของรถ บันไดทางขึ้นลงให้ยื่นออกนอกรถได้

ประตูฉุกเฉิน อยู่ที่ด้านขวาหรือที่ด้านท้ายของรถ มีบานประตูเต็มส่วนกว้างและส่วนสูง มีเครื่องหมายแสดงว่าเป็นประตูฉุกเฉินพร้อมด้วยคำอธิบายวิธีเปิดเป็นภาษาไทย

ประเภทและลักษณะของรถที่จะบังคับให้มีประตูทางขึ้นลงและประตูฉุกเฉินตลอดจนจำนวน ขนาด ตำแหน่ง คุณลักษณะ ระบบการทำงาน และประสิทธิภาพของประตูทางขึ้นลงและประตูฉุกเฉิน ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ญ) ที่นั่งผู้ขับรถ ซึ่งแยกต่างหากจากที่นั่งผู้โดยสาร สามารถปรับเลื่อนได้ตามความเหมาะสมตรงกับพื้นรถอยู่ในตำแหน่งที่สามารถบังคับรถได้ดีและมองเห็นสภาพการจราจรด้านหน้าด้านข้าง และด้านหลังได้อย่างชัดเจน เมื่อใช้กระจกเงาหรืออุปกรณ์สำหรับมองภาพ

(ฎ) ที่นั่งผู้โดยสาร ตรงแน่นกับพื้นรถ

แบบ การจัดวางและการยึดที่นั่งผู้โดยสารของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารแต่ละมาตรฐานให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ฏ) ห้องผู้ขับรถหรือราวกันผู้ขับรถที่มั่นคงแข็งแรงสำหรับแยกผู้ขับรถให้อยู่คนละส่วนกับผู้โดยสาร

สำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๒ (จ) มาตรฐาน ๓ (จ) และ (ฉ) และรถขนาดเล็ก จะมีราวกันผู้ขับรถหรือไม่ก็ได้

(ฐ) ราวยึดเหนี่ยวที่มั่นคงแข็งแรงและสะอาดเรียบร้อย ตรงแน่นกับเพดานภายใน โดยมีความยาวและระยะห่างตามความเหมาะสม หรือมีที่ยึดเหนี่ยวอื่นใดที่ใช้การได้ทัดเทียมกัน และที่ประตูทางขึ้นลงต้องมีราวสำหรับยึดเหนี่ยวติดไว้ตามความเหมาะสมอย่างน้อยประตูละ ๑

^๔ ข้อ ๑ (๒) (ซ) แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

ราว

ประเภทและลักษณะของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารและรถขนาดเล็กที่จะบังคับให้มีราวยึดเหนี่ยว รวมทั้งจำนวนและตำแหน่งที่ติดตั้งราวยึดเหนี่ยว ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ท) กริ่งสัญญาณหยุดรถที่มีเสียงดังพอสมควร พร้อมด้วยที่กดกริ่งสัญญาณติดไว้ภายในรถ

ประเภทและลักษณะของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารและรถขนาดเล็กที่จะบังคับให้มีกริ่งสัญญาณหยุดรถ รวมทั้งจำนวนและตำแหน่งที่ติดตั้งกริ่งสัญญาณหยุดรถให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ฅ) แผ่นสะท้อนแสงสีแดง จำนวน ๒ แผ่น หรือ ๔ แผ่น มีลักษณะเป็นวงกลมสามเหลี่ยมด้านเท่า สีเหลี่ยมจัตุรัส หรือสี่เหลี่ยมผืนผ้า อย่างใดอย่างหนึ่ง ในกรณีที่มีรัศมีความกว้างเกิน ๒.๑๐ เมตร แผ่นสะท้อนแสงที่มีลักษณะเป็นวงกลมต้องมีเส้นผ่าศูนย์กลางยาวไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร หรือหากมีลักษณะเป็นสามเหลี่ยมด้านเท่า สีเหลี่ยมจัตุรัส หรือสี่เหลี่ยมผืนผ้า ต้องมีความยาวด้านละไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร แล้วแต่กรณี ติดที่ด้านท้ายรถข้างซ้ายและข้างขวา มีจำนวนเท่ากันทั้งสองข้างสูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๔๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑.๔๐ เมตร แผ่นริมสุดห่างจากด้านข้างริมสุดของท้ายรถไม่เกิน ๔๐ เซนติเมตร สามารถสะท้อนแสงเห็นได้ในเวลากลางคืนในระยะไม่น้อยกว่า ๕๐ เมตร

(ณ) เข็มขัดนิรภัย ตามประเภทของรถและตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ด) อุปกรณ์ป้องกันด้านหน้า ด้านข้างและด้านท้ายของรถ

คุณลักษณะ ขนาด ประสิทธิภาพ ตำแหน่งและเงื่อนไขในการติดตั้งอุปกรณ์ป้องกัน ด้านหน้า ด้านข้างและด้านท้ายของรถ รวมทั้งประเภทและลักษณะของรถที่ต้องติดอุปกรณ์ดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้ความเห็นชอบแบบตัวถังตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๓) โคมไฟตั้งตอไปนี้ ที่มีกำลังไฟและความส่องสว่างตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ก) โคมไฟแสงพุ่งไกล แสงขาวหรือเหลืองอ่อน จำนวน ๒ ดวง ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่ด้านหน้ารถข้างซ้ายและข้างขวา แห่งละ ๑ ดวง โคมไฟทุกดวงต้องให้แสงสีเดียวกัน สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๔๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑.๓๕ เมตร

โคมไฟแสงพุ่งไกลจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในขณะที่โคมไฟท้ายให้แสงสว่างด้วยเท่านั้น เว้นแต่เป็นการให้แสงสัญญาณชั่วคราว

(ข) โคมไฟแสงพุ่งต่ำ แสงขาวหรือเหลืองอ่อน ที่ให้แสงสีเดียวกับโคมไฟแสงพุ่งไกล จำนวน ๒ ดวง ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่ด้านหน้ารถข้างซ้ายและข้างขวา แห่งละ ๑ ดวง สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๔๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑.๓๕ เมตร ห่างจากด้านข้างริมสุดของหน้ารถไม่เกิน ๔๐ เซนติเมตร

โคมไฟแสงพุ่งต่ำจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในขณะที่โคมไฟท้ายให้แสงสว่างด้วยเท่านั้น

* ข้อ ๑ (๒) (ค) เพิ่มโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

(ค) โคมไฟแสดงความกว้างของรถ แสงขาวหรือเหลือง จำนวน ๒ ดวง หรือ ๔ ดวง ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่ด้านหน้ารถข้างซ้ายและข้างขวามีจำนวนเท่ากันทั้งสองข้าง โคมไฟทุกดวงต้องให้แสงสีเดียวกัน สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒.๑๐ เมตร โคมไฟดวงริมสุดห่างจากด้านข้างริมสุดของหน้ารถไม่เกิน ๔๐ เซนติเมตร

โคมไฟแสดงความกว้างของรถจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในขณะที่โคมไฟทำให้แสงสว่างด้วยเท่านั้น

(ง) โคมไฟเลี้ยว ชนิดใช้ไฟกะพริบ แสงเหลือง ติดที่ด้านหน้า จำนวน ๒ ดวง และแสงเหลืองหรือแดง ติดที่ด้านหลัง จำนวน ๒ ดวง หรือ ๔ ดวง ในกรณีที่มีรถมีความกว้างเกิน ๒.๑๐ เมตร โคมไฟเลี้ยวด้านหลังจะมีจำนวน ๖ ดวงก็ได้ โดยให้ติดไว้ที่ข้างซ้ายและข้างขวา มีจำนวนเท่ากันทั้งสองข้าง โคมไฟทุกดวงที่ติดที่ด้านหลังต้องให้แสงสีเดียวกัน โคมไฟดวงริมสุดห่างจากด้านข้างริมสุดของหน้ารถหรือท้ายรถไม่เกิน ๔๐ เซนติเมตร และดวงล่างสุดอยู่สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒.๑๐ เมตร โคมไฟเลี้ยวทุกดวงที่อยู่ข้างเดียวกันต้องกะพริบพร้อมกัน ในขณะที่รถให้สัญญาณเลี้ยว

(จ) โคมไฟท้าย แสงแดง จำนวน ๒ ดวง หรือ ๔ ดวง ในกรณีที่มีรถมีความกว้างเกิน ๒.๑๐ เมตร จะมีจำนวน ๖ ดวงก็ได้ ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่ด้านหลังรถข้างซ้ายและข้างขวามีจำนวนเท่ากันทั้งสองข้าง สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒.๑๐ เมตร โคมไฟดวงริมสุดห่างจากด้านข้างริมสุดของท้ายรถไม่เกิน ๔๐ เซนติเมตร

(ฉ) โคมไฟหยุด แสงแดง จำนวน ๒ ดวง หรือ ๔ ดวง ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่ด้านหลังรถข้างซ้ายและข้างขวา มีจำนวนเท่ากันทั้งสองข้างสูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒.๑๐ เมตร โคมไฟดวงริมสุดห่างจากด้านข้างริมสุดของท้ายรถไม่เกิน ๔๐ เซนติเมตร

โคมไฟหยุดจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในขณะที่ใช้ห้ามล้อเท่านั้น และแสงต้องสม่ำเสมอคงที่ไม่กะพริบ โคมไฟหยุดถ้ารวมอยู่ในโคมไฟท้ายจะต้องมีความสว่างมากกว่าความสว่างของโคมไฟท้ายนั้น

(ช) โคมไฟถอยหลัง แสงขาว จำนวนไม่เกิน ๒ ดวง ติดอยู่ท้ายรถ สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๒๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒.๑๐ เมตร ในกรณีที่มี ๒ ดวง ต้องติดอยู่ในระดับเดียวกัน และห่างจากแนวกึ่งกลางท้ายรถเท่ากันทั้งสองข้าง

โคมไฟถอยหลังจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในขณะที่เข้าเกียร์ถอยหลังเท่านั้น

(ซ) โคมไฟส่องป้ายทะเบียน แสงขาว อย่างน้อย ๑ ดวง แต่ไม่เกิน ๒ ดวง ติดอยู่ด้านบน ด้านล่าง หรือด้านข้างของแผ่นป้ายทะเบียนท้ายรถ มีความสว่างสามารถอ่านป้ายทะเบียนรถได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตร จากท้ายรถ และต้องมีที่บังมิให้แสงพุ่งออกไปทางท้ายรถ

โคมไฟส่องป้ายทะเบียนต้องให้แสงสว่างพร้อมกับโคมไฟท้าย

(ฅ) โคมไฟแสดงส่วนสูงและประเภทของรถสำหรับรถที่มีความสูงเกิน ๒.๕๐ เมตร จำนวน ๔ ดวง ติดไว้ที่ด้านหน้าตอนบนของหลังคารถ ดวงริมสุดอยู่ห่างจากด้านข้างริมสุดของหน้ารถไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร ดวงในห่างจากดวงริมเป็นระยะประมาณ ๔๐ เซนติเมตร และให้มีโคมไฟแสงแดงด้านท้ายตอนบนของหลังคารถ จำนวน ๒ ดวง ติดไว้ริมสุดของท้ายรถข้างละ ๑ ดวง

โคมไฟแสดงส่วนสูงและประเภทของรถที่ติดไว้ที่ด้านหน้าตอนบนของหลังคารถให้ใช้ดังนี้

(๑) รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารในประเภทการขนส่งประจำทางใช้แสง

น้ำเงิน

(๒) รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารในประเภทการขนส่งไม่ประจำทางใช้

แสงเหลือง

(๓) รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารในประเภทการขนส่งส่วนบุคคลใช้แสง

ขาว

(๔) รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารในประเภทการขนส่งโดยรถขนาดเล็กใช้

แสงม่วง

(ง) โคมไฟภายในรถ แสงขาว ติดไว้ภายในรถให้แสงสว่างพอสมควร และจะมีโคมไฟสำหรับอ่านหนังสือประจำทุกที่นั่งด้วยก็ได้

ประเภทและลักษณะของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารและรถขนาดเล็กที่จะต้องมีโคมไฟภายในรถ รวมทั้งจำนวนและตำแหน่งของโคมไฟภายในรถ ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ญ) โคมไฟส่องป้ายแสดงเส้นทาง แสงขาว ติดที่ด้านหน้ารถให้แสงสว่างพอสมควรที่ป้ายแสดงเส้นทาง

ข้อ ๑ ทวิ^๖ รถตามข้อ ๑ อาจมีเครื่องอุปกรณ์อื่นสำหรับรถได้ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) โคมไฟดังต่อไปนี้ ถ้าจะนำมาใช้ต้องมีกำลังไฟและความส่องสว่างตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

(ก) โคมไฟแสงพุ่งไกล จำนวน ๒ ดวง มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) (ก)

(ข) โคมไฟข้างรถ แสงเหลือง แต่ถ้าแสงสว่างส่องออกไปทางท้ายรถหรือเป็นโคมไฟดวงท้ายจะให้แสงแดงก็ได้ ติดอยู่สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒.๑๐ เมตร ที่ข้างซ้ายและข้างขวาของรถตอนหน้าแห่งละ ๑ ดวง หรือตอนท้ายแห่งละ ๑ ดวง ในกรณีที่รถมีความยาวเกิน ๗.๕๐ เมตร จะมีโคมไฟข้างรถที่กึ่งกลางระหว่างโคมไฟข้างรถดวงหน้าและดวงท้ายอีกแห่งละ ๑ ดวงก็ได้ โคมไฟข้างซ้ายและข้างขวาต้องอยู่ในระดับและตำแหน่งเดียวกันและให้แสงสีเดียวกัน

โคมไฟข้างรถจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในขณะที่โคมไฟท้ายให้แสงสว่างด้วยเท่านั้น

(ค) โคมไฟเลี้ยวข้างรถ ชนิดใช้ไฟกระพริบ แสงเหลือง ติดอยู่สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒.๑๐ เมตร ที่ข้างซ้ายและข้างขวาของรถตอนหน้าแห่งละ ๑ ดวง หรือตอนท้ายแห่งละ ๑ ดวง ในกรณีที่รถมีความยาวเกิน ๗.๕๐ เมตร จะมีโคมไฟเลี้ยวข้างรถที่กึ่งกลางระหว่างโคมไฟเลี้ยวข้างรถดวงหน้าและดวงท้ายอีกแห่งละ ๑ ดวงก็ได้ โคมไฟข้างซ้ายและข้างขวาต้องอยู่ในระดับและตำแหน่งเดียวกัน

โคมไฟเลี้ยวข้างรถทุกดวงต้องกระพริบพร้อมกับโคมไฟเลี้ยวที่ด้านหน้าและด้านท้ายที่อยู่ข้างเดียวกัน

^๖ ข้อ ๑ ทวิ เพิ่มโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๙ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

(ง) โคมไฟตัดหมอก แสงขาวหรือเหลืองอ่อน จำนวนไม่เกิน ๒ ดวง ติดที่หน้ารถสูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๒๕ เซนติเมตร แต่อยู่สูงไม่เกินโคมไฟแสงพุ่งต่ำถ้ามี ๑ ดวงให้ติดที่กึ่งกลางหน้ารถ แต่ถ้ามี ๒ ดวง ให้ติดในระดับเดียวกัน และห่างจากกึ่งกลางหน้ารถเท่ากันทั้งสองข้าง โคมไฟทุกดวงต้องให้แสงสีเดียวกัน

โคมไฟตัดหมอกจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในขณะที่โคมไฟแสดงความกว้างของรถและโคมไฟท้ายให้แสงสว่างด้วยเท่านั้น ศูนย์รวมแสงต้องอยู่ต่ำกว่าแนวขนานกับพื้นทางราบไม่น้อยกว่า ๒ องศา หรือ ๐.๒๐ เมตร ในระยะ ๗.๕๐ เมตร และไม่เฉไปทางขวา

(จ) โคมไฟหยุด แสงแดง จำนวนไม่เกิน ๒ ดวง ติดอยู่ในตำแหน่งที่ให้แสงสว่างออกไปทางท้ายรถ สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร ถ้ามี ๑ ดวง ต้องอยู่ในแนวกึ่งกลางท้ายรถ แต่ถ้ามี ๒ ดวง ต้องอยู่ในระดับเดียวกัน และห่างจากแนวกึ่งกลางท้ายรถเท่ากันทั้งสองข้าง

โคมไฟหยุดจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในขณะที่ใช้ห้ามล้อเท่านั้นและแสงต้องสม่ำเสมอคงที่ไม่กระพริบ

(๒) โคมไฟอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในข้อนี้และข้อ ๑ (๓) ถ้าจะนำมาใช้ต้องเป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ

(๓)^๗ เครื่องอุปกรณ์สำหรับรถที่จะมีไว้ใช้อำนวยความสะดวกแก่คนพิการ ดังต่อไปนี้

(ก) ประตुरถ ทางลาด สะพาน หรือเครื่องอุปกรณ์ที่นำพาคนพิการหรือรถคนพิการ (wheel chair) ขึ้นและลงจากรถ ต้องมีสภาพมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัยในการใช้งาน และต้องมีลักษณะ ขนาด และคุณสมบัติในการใช้งานตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดหรือให้ความเห็นชอบ

(ข) พื้นหรือเครื่องอุปกรณ์สำหรับเก็บหรือจอดรถคนพิการ (wheel chair) ที่อยู่ภายในห้องโดยสาร ต้องมีอุปกรณ์ยึดตรึงที่มั่นคงแข็งแรง และไม่ก่อให้เกิดอันตรายใด ๆ แก่ผู้อื่น

(ค) เครื่องอุปกรณ์อื่น (ถ้ามี) ต้องเป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดหรือให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๒ นอกจากจะต้องมีเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ แล้วรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๖ จะต้องมีอุปกรณ์ต่อพ่วงที่สามารถให้รถดอนท้ายเคลื่อนตัวขึ้นลง และเลี้ยวตามรถตอนหน้าได้โดยปลอดภัย และมีเครื่องบังคับที่ทำให้รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๖ ถอยหลังได้เสมือนเป็นรถตอนเดียวกันด้วย

ข้อ ๓ รถตามข้อ ๑ ที่กำหนดให้มีที่สำหรับผู้โดยสารยืนได้ให้บริเวณพื้นที่สำหรับผู้โดยสารยืนต้องเป็นพื้นที่ราบซึ่งมีความกว้างและความยาวพอเหมาะที่จะให้ผู้โดยสารยืนได้โดยถือเกณฑ์พื้นที่ไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ ตารางเซนติเมตร ต่อผู้โดยสารยืน ๑ คน

ข้อ ๔^๘ รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๑ มาตรฐาน ๒ มาตรฐาน ๓ และ

^๗ มาตรา ๑ ทวิ (๓) เพิ่มโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๗ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

^๘ ข้อ ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๐ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรฐาน ๖ ซึ่งมีที่เก็บสัมภาระได้ ให้มีที่เก็บสัมภาระไว้ที่ด้านล่างของรถหรือชั้นภายในรถ
 รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๓ (ข) (ง) (จ) (ฉ) ซึ่งมีที่เก็บสัมภาระได้ ให้มี
 ที่เก็บสัมภาระไว้ที่ด้านล่างของรถนั้นภายในรถหรือบนหลังคาก็ได้
 รถขนาดเล็ก ให้มีที่เก็บสัมภาระไว้บนหลังคาหรือภายในรถ โดยจะมีไว้ที่ด้านล่าง
 ด้วยก็ได้

ข้อ ๕^๙ รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๑ มาตรฐาน ๒ มาตรฐาน ๔ (ก) (ข)
 (ค) และ (ง) มาตรฐาน ๕ (ก) และมาตรฐาน ๖ (ก) ต้องมีเครื่องปรับอากาศที่มีประสิทธิภาพ สามารถ
 ปรับอากาศภายในรถให้มีอุณหภูมิสม่ำเสมอพอเหมาะ และมีระบบระบายอากาศที่เหมาะสมเพียงพอ
 เครื่องปรับอากาศและระบบระบายอากาศตามวรรคหนึ่ง ต้องมีระบบการทำงาน
 คุณลักษณะเฉพาะ หรือขนาด ตามเงื่อนไขที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดหรือให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๖^{๑๐} รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๑ มาตรฐาน ๔ (ก) (ข) และรถที่ใช้
 ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐานอื่นซึ่งมีห้องสุขภัณฑ์ใต้ ให้มีห้องสุขภัณฑ์ภายในรถ ซึ่งมีขนาดความ
 กว้าง ความยาว และความสูงพอสมควร สำหรับใช้ถ่ายอุจจาระและปัสสาวะได้และมีอ่างสำหรับล้าง
 มือด้วย ห้องสุขภัณฑ์จะต้องมีที่สำหรับเก็บอุจจาระและปัสสาวะอย่างดี ไม่รั่วซึม และป้องกันกลิ่น
 เหม็นได้

ข้อ ๗^{๑๑} รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๑ มาตรฐาน ๔ (ก) (ข) และรถที่ใช้
 ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐานอื่นซึ่งมีที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่มได้ ให้มีที่เตรียมอาหารและ
 เครื่องดื่มขนาดพอสมควรอยู่ตอนท้ายภายในรถ

ข้อ ๘^{๑๒} นอกจากจะต้องมีเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ แล้ว
 รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๑ และมาตรฐาน ๔ (ก) (ข) อย่างน้อยจะต้องมีอุปกรณ์ให้เสียง
 และประชาสัมพันธ์ ดังนี้

- (๑) เครื่องรับวิทยุ ๑ เครื่อง
  - (๒) เครื่องเล่นเทปบันทึกเสียง ๑ เครื่อง
  - (๓) เครื่องขยายเสียง ขนาดพอสมควร ๑ เครื่อง
- อุปกรณ์ให้เสียงและประชาสัมพันธ์ตาม (๑) (๒) และ (๓) อาจรวมอยู่ในเครื่อง
 เดียวกันได้

^๙ ข้อ ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ออกตามความใน
 พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๑๐} ข้อ ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๐ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความใน
 พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๑๑} ข้อ ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๐ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความใน
 พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๑๒} ข้อ ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๐ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความใน
 พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๙^{๓๓} รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๑ มาตรฐาน ๒ และมาตรฐาน ๒ ต้องมีเครื่องดับเพลิงอย่างน้อย ๒ เครื่อง

รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๔ (ก) (ข) (ค) (ง) ต้องมีเครื่องดับเพลิงอย่างน้อยชั้นละ ๒ เครื่อง

เครื่องดับเพลิงตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามชนิด ประเภทและขนาดตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด โดยให้ติดตั้งไว้ในรถในที่เหมาะสมซึ่งพร้อมที่จะใช้งานได้ทุกขณะ

ส่วนที่ ๒

เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่ง ผู้โดยสารมาตรฐาน ๕

ข้อ ๑๐^{๓๔} รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๕ จะต้องมีเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบ ดังต่อไปนี้

(๑) คัสซี ตามแบบที่อธิบดีให้ความเห็นชอบ แต่ทั้งนี้ จะต้องประกอบด้วย

(ก) โครงคัสซี ทำด้วยโลหะแข็งแรงตลอดความยาวของตัวถังรถ เมื่อต่อตัวถังแล้วสามารถรับน้ำหนักเต็มอัตราบรรทุกได้ทุกสภาพการใช้งานของรถ

(ข) ก้านชนท้ายที่ติดตั้งเสมอกับท้ายรถหรือยื่นจากท้ายรถในระยะห่างพอสมควรและจะมีก้านชนหน้าหรือไม่มีก็ได้

(ค) อุปกรณ์ต่อพ่วง ที่สามารถลากจูงได้ในขณะเต็มอัตราบรรทุก รวมทั้งต้องมีคุณลักษณะ ระบบการทำงาน และสมรรถนะตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ง) กงล้อทำด้วยโลหะ และยางเป็นชนิดกลวงสุบลม ที่มีขนาดสามารถรับน้ำหนักเต็มอัตราบรรทุกได้โดยปลอดภัย

(จ) เพลาล้อ ที่มีขนาดสามารถรับน้ำหนักเต็มอัตราบรรทุกได้โดยปลอดภัย

(ฉ) สปริง มีขนาดสามารถรับน้ำหนักและการสั่นสะเทือนของตัวรถเต็มอัตราบรรทุกได้โดยปลอดภัย และมีเครื่องผ่อนคลายความสั่นสะเทือนที่ล้อทุกล้อ เพลาละไม่น้อยกว่า ๒ ชุด ซึ่งสามารถผ่อนคลายความสั่นสะเทือนได้ตามสมควร

(ช) แผ่นบังโคลนที่ล้อทุกล้อ มีขนาดอย่างน้อยเพิ่มความกว้างของยางล้อ ทำด้วยโลหะ ยาง หรือวัสดุอื่นใด ทั้งนี้ อาจใช้พื้นรถที่เป็นโลหะแทนแผ่นบังโคลนได้ แต่ด้านหลังล้อทุกล้อต้องมีแผ่นยางแฉวนไว้เพิ่มความกว้างของยางล้อ ระยะห่างพอสมควร และส่วนล่างสุดของแผ่นบังโคลนต้องสูงจากพื้นไม่เกิน ๒๕ เซนติเมตร

(ซ) ระบบห้ามล้อ ที่สามารถห้ามล้อได้โดยใช้การควบคุมจากระบบห้ามล้อของ

---

^{๓๓} ข้อ ๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๐ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๓๔} ข้อ ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๐ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

รถลากจูงและต้องมีระบบห้ามล้อฉุกเฉินที่สามารถทำให้รถหยุดได้โดยอัตโนมัติในกรณีที่หลุดจากรถลากจูง รวมทั้งต้องมีคุณลักษณะ ระบบการทำงาน และประสิทธิภาพตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ณ) ระบบไฟฟ้า ให้ใช้สายไฟที่มีฉนวนหุ้มสาย และมีขนาดเหมาะสมกับปริมาณกระแสไฟฟ้าที่ผ่านสายนั้น การเดินสายไฟภายในและภายนอกต้องเรียบร้อย และไม่เป็นเหตุให้เกิดการลัดวงจรหรือเกิดอันตรายได้ง่าย ส่วนตัวถังที่ทำด้วยวัสดุสื่อไฟฟ้าต้องต่อให้ร่วมกับแบตเตอรี่ของรถขั้วสายไฟ และสวิตช์ที่อาจเกิดประกายไฟได้ ต้องใช้ฉนวนหุ้มปิด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้ความเห็นชอบแบบคัสซีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๒) ตัวถัง ยึดติดกับโครงคัสซีอย่างมั่นคงแข็งแรง สามารถรับน้ำหนักเต็มอัตราบรรทุกได้ทุกสภาพการใช้งานของรถ รูปร่างภายนอกต้องไม่มีส่วนยื่นที่แหลมหรือคมอันอาจก่อให้เกิดอันตราย แบบตัวถังของรถให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนดหรือให้ความเห็นชอบ แต่ทั้งนี้จะต้องประกอบด้วย

(ก) กระจกกันลมหน้า กระจกกันลมหลัง และส่วนประกอบของตัวถังที่เป็นกระจกต้องเป็นกระจกนิรภัยตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ข) สีภายนอกและภายในซึ่งมีลักษณะเรียบร้อย

(ค) เครื่องหมาย เป็นแผ่นโลหะรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก มีข้อความเป็นอักษรไทยว่า “รถพ่วง” หรือ “รถพ่วงยาว” โดยลักษณะ ขนาด และสีของแผ่นโลหะ ตลอดจนวิธีการติดแผ่นโลหะให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

กรณีที่ต้องติดตัวอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายอื่นใดนอกจากที่กำหนดตามวรรคหนึ่งต้องเป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ง) หลังคา ทำด้วยวัสดุที่มั่นคงแข็งแรง สามารถกันแดดกันฝนได้

(จ) พื้นรถ พื้นที่มั่นคงแข็งแรง

(ฉ)^๕ หน้าต่างที่ด้านข้างรถ ซึ่งมีขนาดและจำนวนตามสมควร บานหน้าต่างเป็นชนิดปิดเปิดได้ทำด้วยวัสดุที่มั่นคงแข็งแรง สามารถกันแดดกันฝนได้ มีกลอนหรือสลักสำหรับยึดถ้าบานหน้าต่างทำด้วยวัสดุโปร่งแสง ต้องมีวัสดุสำหรับบังหรือกรองแสงแดด

คุณลักษณะ ขนาด และประสิทธิภาพของวัสดุสำหรับบังหรือกรองแสงแดดที่หน้าต่างที่ด้านข้างรถ รวมทั้งประเภทของรถที่ต้องติดวัสดุเพื่อบังหรือกรองแสงแดด ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

บานหน้าต่างของรถปรับอากาศจะเป็นชนิดที่ปิดเปิดไม่ได้ก็ได้ ถ้าเป็นชนิดปิดเปิดไม่ได้ตัวถังจะต้องมีระบบถ่ายเทอากาศได้ดีในกรณีที่เครื่องปรับอากาศขัดข้อง

(ช) ประตูทางขึ้นลงและประตูฉุกเฉิน

ประตูทางขึ้นลง อยู่ที่ด้านข้างของรถ และบันไดทางขึ้นลงจะต้องไม่ยื่นออกนอกรถ

ประตูฉุกเฉิน อยู่ที่ด้านขวาของรถหรือที่ด้านท้ายของรถ มีบานประตูเต็มส่วนกว้างและส่วนสูง มีเครื่องหมายแสดงว่าเป็นประตูฉุกเฉินพร้อมด้วยคำอธิบายวิธีเปิดเป็นภาษาไทย

^๕ ข้อ ๑๐ (๒) (ฉ) แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

จำนวน ขนาด ตำแหน่ง คุณลักษณะ ระบบการทำงาน และประสิทธิภาพของ
ประตูทางขึ้นลงและประตูฉุกเฉิน ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ข) ที่นั่งผู้โดยสาร ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๒) (ฎ)

(ฅ) รววยืดเหนียว ที่มั่นคงแข็งแรงและสะอาดเรียบร้อย ตรึงแน่นกับเพดาน
ภายในโดยมีความยาวและระยะห่างตามความเหมาะสม หรือมีที่ยึดเหนี่ยวอื่นใดที่ใช้การได้ทัดเทียม
กัน และที่ประตูทางขึ้นลงต้องมีราวสำหรับยึดเหนี่ยวติดไว้ตามความเหมาะสมอย่างน้อยประตูละ ๑
ราว

(ณ) กริ่งสัญญาณหยุดรถ ที่มีเสียงดังพอสมควร พร้อมด้วยที่กดกริ่งสัญญาณติด
ไว้ภายในรถ

ประเภทของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๕ ที่จะบังคับให้มีกริ่ง
สัญญาณหยุดรถตามวรรคหนึ่ง รวมทั้งจำนวน และตำแหน่งที่ติดตั้งกริ่งสัญญาณหยุดรถให้เป็นไป
ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ง) แผ่นสะท้อนแสงมีดังต่อไปนี้

(๑) สีแดง มีจำนวน ขนาด และลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๒) (ฅ)

(๒) สีเหลือง มีขนาดและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๒) (ฅ) ติดที่
หน้ารถข้างซ้ายและข้างขวาแห่งละ ๑ แผ่น ห่างจากด้านข้างริมสุดของหน้ารถไม่เกิน ๑.๕ เซนติเมตร
สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓.๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑.๕๐ เมตร สามารถสะท้อนแสงเห็นได้ในเวลา
กลางวันในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เมตร

(ฎ) เข็มขัดนิรภัย ตามประเภทของรถและตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้ความเห็นชอบแบบตัวถังตามวรรคหนึ่ง ให้
เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๓) โคมไฟดังต่อไปนี้ ที่ทำงานได้ร่วมกับรถที่ใช้ลากจูง และมีกำลังไฟและความส่อง
สว่างตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ก) โคมไฟเลี้ยว ติดที่ด้านท้ายรถข้างซ้ายและข้างขวา มีจำนวนและลักษณะ
ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) (ง)

(ข) โคมไฟท้าย มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) (ง)

(ค) โคมไฟหยุด มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) (ง)

(ง) โคมไฟถอยหลัง มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) (ข)

(จ) โคมไฟส่องป้ายทะเบียน มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓)

(ข)

(ฉ) โคมไฟแสดงส่วนสูงท้ายรถ แสงแดง ติดบนหลังคาท้ายรถห่างจากด้านข้าง
ริมสุดไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร ข้างละ ๑ ดวง

(ช) โคมไฟภายในรถ มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) (ญ)

(ซ) โคมไฟข้างรถ แสงเหลือง แต่ถ้าแสงสว่างส่องออกไปทางท้ายรถหรือเป็น
โคมไฟดวงท้ายจะให้แสงแดงก็ได้ ติดอยู่สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓.๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒.๑๐
เมตรที่ข้างซ้ายและข้างขวารถในระดับเดียวกัน ตอนหน้าห่างจากหน้าสุดรถไม่เกิน ๘๐ เซนติเมตร
(ไม่รวมแขนพวง) แห่งละ ๑ ดวง ตอนท้ายห่างจากท้ายสุดรถไม่เกิน ๓๐ เซนติเมตร แห่งละ ๑ ดวง
ในกรณีที่รถมีความยาวเกิน ๖ เมตร ให้มีโคมไฟข้างรถที่กึ่งกลางระหว่างโคมไฟข้างรถดวงหน้าและ

ดวงท้ายอีกแห่งละ ๑ ดวง ถ้ามีมากกว่า ๑ ดวง ระยะห่างระหว่างโคมไฟแต่ละดวงในข้างเดียวกันต้องเท่ากัน และห่างกันไม่น้อยกว่า ๓ เมตร

โคมไฟข้างรถจะให้แสงสว่างได้เฉพาะในขณะที่โคมไฟท้ายรถให้แสงสว่างด้วยเท่านั้น

ข้อ ๑๐ ทวิ^{๑๖} รถตามข้อ ๑๐ อาจมีเครื่องอุปกรณ์อื่นสำหรับรถได้ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) โคมไฟหยุด มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ ทวิ (๑) (จ) มีกำลังไฟและความส่องสว่างตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

(๒) โคมไฟอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในข้อนี้และข้อ ๑๐ (๓) ถ้าจะนำมาใช้ต้องเป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๑๑ รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๕ ที่มีที่เก็บสัมภาระ ให้มีที่เก็บสัมภาระไว้ที่ด้านล่างของรถ

ข้อ ๑๒ ให้นำข้อ ๓ ข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗ มาใช้บังคับแก่รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๕ โดยอนุโลม

ส่วนที่ ๓

ขนาดของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารและรถขนาดเล็ก

ข้อ ๑๓^{๑๗} รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารและรถขนาดเล็ก ให้มีขนาดตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

(๑) ความกว้าง เมื่อวัดจากส่วนที่กว้างที่สุดของตัวถังรวมส่วนประกอบที่ยื่นออกจากตัวถังแต่ไม่รวมกระจกเงาสำหรับมองด้านนอกตัวรถ จะต้องมีความกว้างไม่เกิน ๒.๕๕ เมตร โดยตัวถังด้านข้างหรือส่วนประกอบของตัวถังจะยื่นเกินขอบทางด้านนอกของเพลาล้อท้ายได้ไม่เกินด้านละ ๑๕ เซนติเมตร

(๒) ความสูง

ความสูงภายนอกของรถเมื่อวัดในแนวตั้งจากพื้นราบถึงส่วนที่สูงที่สุดของรถไม่รวมกระจกเงาสำหรับมองด้านนอกตัวรถ จะต้องมีความสูงไม่เกิน ๔.๐๐ เมตร เว้นแต่รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๒ (ค) (ง) และ (จ) มาตรฐาน ๓ (ค) (ง) (จ) และ (ฉ) และรถขนาดเล็กจะต้องมีความสูงไม่เกิน ๓.๒๐ เมตร และรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๔ จะต้องมีความสูงไม่เกิน ๔.๓๐ เมตร

^{๑๖} ข้อ ๑๐ ทวิ เพิ่มโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๙ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๑๗} ข้อ ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๐ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

ความสูงภายในของรถให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ความสูงของรถต้องไม่ทำให้การทรงตัวของรถต่ำกว่าเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๓) ความยาว

รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๑ มาตรฐาน ๒ (ก) และ (ข) มาตรฐาน ๓ (ก) และ (ข) และมาตรฐาน ๗ เมื่อวัดจากส่วนหน้าสุดถึงส่วนท้ายสุดของรถไม่รวมกระจกเงาสำหรับมองด้านนอกตัวรถ จะต้องมีความยาวไม่เกิน ๑๕ เมตร

รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๔ เมื่อวัดจากส่วนหน้าสุดถึงส่วนท้ายสุดของรถไม่รวมกระจกเงาสำหรับมองด้านนอกตัวรถ จะต้องมีความยาวไม่เกิน ๑๒ เมตร

รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๒ (ค) (ง) และ (จ) มาตรฐาน ๓ (ค) (ง) (จ) และ (ฉ) มาตรฐาน ๕ และรถขนาดเล็ก เมื่อวัดจากส่วนหน้าสุดถึงส่วนท้ายสุดของรถไม่รวมกระจกเงาสำหรับมองด้านนอกตัวรถและแขนพวง จะต้องมีความยาวไม่เกิน ๑๐ เมตร

รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๖ เมื่อวัดจากส่วนหน้าสุดถึงส่วนท้ายสุดของรถไม่รวมกระจกเงาสำหรับมองด้านนอกตัวรถ จะต้องมีความยาวไม่เกิน ๑๘ เมตร

(๔) ส่วนยื่นหน้า เมื่อวัดจากส่วนหน้าสุดของตัวถึงไม่รวมกันชนหรือแขนพวงถึงศูนย์กลางเพลาล้อหน้า จะต้องมีความยาวของส่วนยื่นหน้าไม่เกินกึ่งหนึ่งของช่วงล้อ เว้นแต่รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๖ ต้องมีความยาวของส่วนยื่นหน้าไม่เกินกึ่งหนึ่งของช่วงล้อตอนหน้า

(๕)^{๑๔} ส่วนยื่นท้าย เมื่อวัดจากส่วนท้ายสุดของตัวถึงส่วนที่บรรทุกแต่ไม่รวมกันชนท้ายและอุปกรณ์อื่นถึงศูนย์กลางเพลาล้อท้ายหรือถึงศูนย์กลางของกลุ่มเพลาล้อท้ายในกรณีที่มีเพลาล้อท้ายมากกว่าหนึ่งเพลาล้อ ต้องมีความยาวของส่วนยื่นท้ายไม่เกินสองในสามของช่วงล้อ

รถที่มีความยาวมากกว่า ๑๒ เมตร อาจมีความยาวของส่วนยื่นท้ายเกินสองในสามของช่วงล้อได้ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

อุปกรณ์อื่นซึ่งไม่ใช่กันชนท้ายที่ติดตั้งเพิ่มเติมที่ด้านท้ายของตัวถึงส่วนที่บรรทุกต้องมีความยาวตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

หลักเกณฑ์การวัดขนาดช่วงล้อของรถตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๑๔^{๑๕} (ยกเลิก)

ส่วนที่ ๔

ข้อยกเว้นเรื่องสภาพ เครื่องอุปกรณ์ และส่วนควบ
ของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร และรถขนาดเล็ก^{๒๐}

^{๑๔} ข้อ ๑๓ (๕) แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๑๕} ข้อ ๑๔ ยกเลิกโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๗ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๒๐} ส่วนที่ ๔ ข้อยกเว้นเรื่องสภาพ เครื่องอุปกรณ์ และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร และรถขนาดเล็ก ข้อ ๑๔ ถึง ข้อ ๑๔/๑ เพิ่มโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๗ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๑๔^{๒๑} รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๗ จะมีสภาพ เครื่องอุปกรณ์ และส่วนควบของรถแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ได้ หากมีความจำเป็นตามลักษณะ ของการใช้งานแต่ต้องเป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดหรือให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๑๔/๑^{๒๒} รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารที่นำไปใช้สำหรับการขนส่งระหว่าง ประเทศ ต้องมีสภาพเครื่องอุปกรณ์ และส่วนควบของรถตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ เว้นแต่จะมี อนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการขนส่งกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น โดยต้อง เป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดหรือให้ความเห็นชอบ

หมวด ๒

สภาพ เครื่องอุปกรณ์ และส่วนควบของรถที่ใช้ในการ
ขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ

ส่วนที่ ๑

รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของลักษณะ ๑ ลักษณะ ๒
ลักษณะ ๓ ลักษณะ ๔ ลักษณะ ๕ และลักษณะ ๙

ข้อ ๑๕^{๒๓} รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของลักษณะ ๑ ลักษณะ ๒ ลักษณะ ๓ ลักษณะ ๔ ลักษณะ ๕ และลักษณะ ๙ จะต้องมีเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบดังต่อไปนี้

(๑) คัสซี ตามแบบที่อธิบดีให้ความเห็นชอบ แต่ทั้งนี้ จะต้องประกอบด้วย

(ก) โครงคัสซี ทำด้วยโลหะแข็งแรงตลอดความยาวของตัวถังรถ เมื่อต่อตัวถัง แล้วสามารถรับน้ำหนักเต็มอัตราบรรทุกได้ทุกสภาพการใช้งานของรถ

(ข) กันชนหน้า ยื่นจากหน้ารถระยะห่างพอสมควร

สำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของลักษณะ ๔ จะต้องมีกันชนท้ายยื่น จากท้ายรถระยะห่างพอสมควร

(ค) ระบบบังคับเลี้ยว ที่ทำงานได้คล่องตัว พวงมาลัยต้องอยู่ในตำแหน่งที่ผู้ขับ รถสามารถบังคับรถได้สะดวกและปลอดภัย กลไกบังคับต้องไม่สัมผัสกับส่วนอื่นใดของรถ อัตราส่วน ระหว่างมุมหมุนของพวงมาลัยกับมุมเลี้ยวของล้อทั้งซ้ายและขวาต้องใกล้เคียงกัน แรงที่ใช้หมุน

^{๒๑} ข้อ ๑๔ เพิ่มโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๗ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๒๒} ข้อ ๑๔/๑ เพิ่มโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๗ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๒๓} ข้อ ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๐ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ออกตามความใน พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

พวงมาลัยให้รถเลี้ยวซ้ายหรือขวาจะต้องใกล้เคียงกัน และไม่มากเกินสมควร รวมทั้งต้องมีรัศมีวงเลี้ยว และระยะท้ายปิดของรถตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ง) กงล้อทำด้วยโลหะ และยางเป็นชนิดกลางสูบลม ที่มีขนาดสามารถรับน้ำหนักเต็มอัตราบรรทุกได้โดยปลอดภัย

(จ) เฟลาล้อ ที่มีขนาดสามารถรับน้ำหนักเต็มอัตราบรรทุกได้โดยปลอดภัย

(ฉ) สปริง มีขนาดสามารถรับน้ำหนักและการสั่นสะเทือนของตัวรถเต็มอัตราบรรทุกได้โดยปลอดภัย และมีเครื่องผ่อนคลายความสั่นสะเทือนที่เฟลาล้อหน้าไม่น้อยกว่า ๒ ชุด ซึ่งสามารถผ่อนคลายความสั่นสะเทือนได้ตามสมควร

(ช) แผ่นบังโคลนที่ล้อทุกล้อ มีขนาดอย่างน้อยเต็มความกว้างของยางล้อ ทำด้วยโลหะ ยาง หรือวัสดุอื่นใด สำหรับล้อหลังสุดของรถ ส่วนล่างสุดของแผ่นบังโคลน ต้องสูงจากพื้นราบไม่เกิน ๒๕ เซนติเมตร

(ช) ห้ามล้อมือ ที่มีประสิทธิภาพตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ฉ) ห้ามล้อเท้า ที่บังคับที่ล้อทุกล้อ ซึ่งต้องมีคุณลักษณะ ระบบการทำงาน และประสิทธิภาพตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ญ) เครื่องกำเนิดพลังงาน ที่สามารถขับเคลื่อนรถในสภาพใช้งานตามปกติที่มีน้ำหนักเต็มอัตราบรรทุกได้อย่างเหมาะสม โดยต้องมีคุณลักษณะ ระบบการทำงาน กำลัง และไม่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศและเสียงตามที่อธิบดีประกาศกำหนด รวมทั้งต้องมีฝาครอบเครื่องกำเนิดพลังงานขนาดปิดเครื่องได้สนิทและสามารถเก็บเสียงได้ตามสมควร

(ฎ) ระบบไอเสีย ที่มีอุปกรณ์ระงับเสียงและมีอุปกรณ์ป้องกันความร้อนหรือการติดไฟโดยส่วนปลายของท่อไอเสียต้องไม่หันไปทางด้านซ้ายของรถ ทั้งนี้ อุปกรณ์ระงับเสียงและอุปกรณ์ป้องกันความร้อนหรือการติดไฟ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ฏ) ระบบส่งกำลังงาน ประกอบด้วยคลัทช์ เฟืองส่งกำลัง เฟลาลังกำลัง ข้อต่อ และเฟืองท้าย สามารถส่งกำลังขับเคลื่อนรถในขณะที่มีน้ำหนักเต็มอัตราบรรทุกได้โดยปลอดภัย และให้มีห่วงหรือโซ่รองรับเฟลาลังกำลังที่ทำด้วยโลหะที่มีขนาดสามารถรองรับเฟลาลังกำลังในกรณีที่หลุดหรือขาดไม่ให้กระแทกผิวทางได้

(ฐ) ระบบสตาร์ทเครื่องกำเนิดพลังงาน พร้อมสวิตซ์ใช้การได้ดีที่ผู้ขับรถสามารถสตาร์ทเครื่องได้จากที่นั่งผู้ขับรถ

(ฑ) ระบบไฟฟ้า ให้ใช้สายไฟที่มีฉนวนหุ้มสาย และมีขนาดเหมาะสมกับปริมาณกระแสไฟฟ้าที่ผ่านสายนั้น การเดินสายไฟภายในและภายนอกต้องเรียบร้อย และไม่เป็นที่ให้เกิดการลัดวงจรหรือเกิดอันตรายได้ง่าย ส่วนตัวถังที่ทำด้วยวัสดุสื่อไฟฟ้าต้องต่อให้ร่วมกับแบตเตอรี่ของรถและแบตเตอรี่ต้องยึดแน่นกับตัวรถ ในกรณีที่แบตเตอรี่อยู่ในช่องแคบของตัวถัง จะต้องไม่มีหรือฉนวนกันตามความเหมาะสมด้วย

(ฒ) แตรสัญญาณชนิดไฟฟ้าเสียงเดียว ความดังของเสียงแตรจะต้องอยู่ในเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ณ) ถังเชื้อเพลิง ที่ใช้กับเครื่องกำเนิดพลังงานซึ่งมีสภาพไม่รั่วซึม มีฝาปิดอย่างดี และมีขนาดพอสมควร ติดตั้งไว้ในที่ปลอดภัย ซึ่งป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ รวมทั้งท่อส่งเชื้อเพลิงต้องมีสภาพดี ไม่รั่วซึมหรือเกิดอันตรายได้ง่าย

(ด) เครื่องวัดความเร็ว ที่สามารถอ่านความเร็วของรถเป็นกิโลเมตรต่อชั่วโมง

คลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละสิบ และจะต้องมีแสงสว่างให้สามารถอ่านความเร็วในเวลากลางคืนได้

(ต) เครื่องบันทึกข้อมูลการเดินทางของรถ ที่มีคุณลักษณะและระบบการทำงานตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ประเภทและลักษณะของรถที่ต้องมีเครื่องบันทึกข้อมูลการเดินทางของรถตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้ความเห็นชอบแบบคัสซีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๒) ตัวถังยึดติดกับโครงสร้างอย่างมั่นคงแข็งแรง สามารถรับน้ำหนักเต็มอัตราบรรทุกได้ทุกสภาพการใช้งานของรถ รูปร่างภายนอกต้องไม่มีส่วนยื่นที่แหลมหรือคมอันอาจก่อให้เกิดอันตรายแบบตัวถังของรถให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนดหรือให้ความเห็นชอบ แต่ทั้งนี้ จะต้องประกอบด้วย

(ก) ห้องผู้ขับรถทำด้วยโลหะแข็งแรง มีประตูทั้งสองข้าง มีที่นั่งผู้ขับรถตั้งอยู่ในตำแหน่งเหมาะสมที่สามารถบังคับรถได้ดี และสามารถมองเห็นสภาพการจราจรด้านหน้า ด้านข้าง และด้านหลังได้อย่างชัดเจนเมื่อใช้กระจกเงาสำหรับมองหลัง

ประเภทและลักษณะของรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของที่ จะบังคับให้มีห้องผู้ขับรถตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ข)^{๒๔} กระจกกันลมและส่วนประกอบของตัวถังที่เป็นกระจกต้องเป็นกระจกนิรภัยตามที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยกระจกกันลมหน้าต้องมีขนาดที่ผู้ขับรถสามารถมองเห็นสภาพการจราจรได้ดี และห้ามมีให้น้ำวัสดุอื่นใดมาติดหรือบังส่วนหนึ่งส่วนใดของกระจก เว้นแต่เป็นการติดเครื่องหมายหรือเอกสารตามที่กฎหมายกำหนด หรือเป็นการติดวัสดุเพื่อบังหรือกรองแสงแดด

คุณลักษณะ ขนาด และประสิทธิภาพของวัสดุเพื่อบังหรือกรองแสงแดด รวมทั้งประเภทและลักษณะของรถที่ต้องติดวัสดุเพื่อบังหรือกรองแสงแดด ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ค) กระจกเงาสำหรับมองหลังอย่างน้อย ๑ บาน ซึ่งทำให้ผู้ขับรถมองเห็นสภาพการจราจรด้านข้าง ด้านหลัง และภายในรถได้ทุกขณะ

(ง) เครื่องปิดน้ำฝน มีใบปิดน้ำที่กระจกหน้ารถ และมีขนาดที่สามารถปิดน้ำได้เนื้อที่กว้างพอให้ผู้ขับรถมองเห็นสภาพการจราจรด้านหน้ารถได้อย่างชัดเจน

(จ) ตัวถังส่วนที่บรรทุก ให้มีลักษณะและมาตรฐานตามที่อธิบดีประกาศกำหนด แต่ความสูงของตัวถังส่วนที่บรรทุกที่มีลักษณะเป็นกระบะที่บสำหรับรถที่มีน้ำหนักกรดและน้ำหนักบรรทุกรวมกันเกิน ๘,๐๐๐ กิโลกรัม แต่ไม่เกิน ๑๘,๐๐๐ กิโลกรัม เมื่อวัดจากพื้นกระบะจะต้องไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร และสำหรับรถที่มีน้ำหนักกรดและน้ำหนักบรรทุกรวมกันเกิน ๑๘,๐๐๐ กิโลกรัม เมื่อวัดจากพื้นกระบะจะต้องไม่เกิน ๘๐ เซนติเมตร

(ฉ) ตัวอักษร ภาพ หรือเครื่องหมายอื่นใดที่ด้านข้าง ด้านหน้า และด้านท้ายของตัวถังให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ช) สีภายนอกซึ่งมีลักษณะเรียบร้อย

(ซ) แผ่นสะท้อนแสงสีแดง มีจำนวน ขนาด และลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ

^{๒๔} ข้อ ๑๕ (๒) (ข) แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

๑ (๒)

(ฅ) ในกรณีที่เป็นรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของที่ส่วนบรรทุกเป็นตู้ทึบให้ติดแผ่นสะท้อนแสงสีเหลืองที่มุมบนของตัวถังด้านท้ายแห่งละ ๑ แผ่นด้วย

(ณ) เข็มขัดนิรภัย ตามประเภทของรถและตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ญ)^{๒๕} อุปกรณ์ป้องกันด้านหน้า ด้านข้างและด้านท้ายของรถ

คุณลักษณะ ขนาด ประสิทธิภาพ ตำแหน่งและเงื่อนไขในการติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันด้านหน้า ด้านข้างและด้านท้ายรถ รวมทั้งประเภทและลักษณะของรถที่ต้องติดตั้งอุปกรณ์ดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้ความเห็นชอบแบบตัวถังตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๓) โคมไฟดังต่อไปนี้ ที่มีกำลังไฟและความส่องสว่างตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ก) โคมไฟแสงพุ่งไกล มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) (ก)

(ข) โคมไฟแสงพุ่งต่ำ มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) (ข)

(ค) โคมไฟแสดงความกว้างของรถ มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ

๑ (๓) (ค)

(ง) โคมไฟเลี้ยว มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) (ง)

(จ) โคมไฟท้าย มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) (จ)

(ฉ) โคมไฟหยุด มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) (ฉ)

(ช) โคมไฟถอยหลัง มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) (ช)

(ซ) โคมไฟส่องป้ายทะเบียน มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) (ซ)

(๗)

(ณ) โคมไฟแสดงส่วนสูงและประเภทของรถ แสงเขียว มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) (ณ) สำหรับรถที่มีตัวถังส่วนบรรทุกเป็นตู้ทึบหรือเป็นกระบะที่มีหลังคาถาวรให้มีโคมไฟแสดงส่วนสูงแสงแดง ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่ด้านท้ายรถตอนบนหลังคา จำนวน ๒ ดวงแต่ละดวงห่างจากด้านข้างริมสุดของรถไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร

(ญ) โคมไฟภายในรถ แสงขาว ติดไว้ภายในห้องผู้ขับรถให้แสงสว่างพอสมควร

ข้อ ๑๖ นอกจากจะต้องมีเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๕ แล้ว

(๑) รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ ลักษณะ ๙ ที่ใช้ลากจูงรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของลักษณะ ๖ จะต้องมีเครื่องต่อพ่วงทำด้วยโลหะแข็งแรงสำหรับยึดแขนพวงของรถพ่วง

(๒) รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ ลักษณะ ๙ ที่ใช้ลากจูงรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของลักษณะ ๗ หรือลักษณะ ๘ จะต้องมีความพ่วงหรืออุปกรณ์ต่อพ่วงอื่นใดที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมการขนส่งทางบก ทำด้วยโลหะพร้อมเครื่องสำหรับล็อกสลักพ่วงของรถกึ่งพ่วงหรือรถกึ่งพ่วงบรรทุกวัสดุยาว เพื่อมิให้หลุดจากกันในขณะที่ใช้งาน

^{๒๕} ข้อ ๑๕ (๒) (ญ) เพิ่มโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๑๗ นอกจากจะต้องมีเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๕ แล้ว รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของลักษณะ ๔ จะต้องมีเครื่องดับเพลิงติดตั้งในที่เหมาะสมพร้อมที่จะใช้การได้ทุกขณะขนาด จำนวนและคุณภาพของเครื่องดับเพลิงให้เป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

ข้อ ๑๗ ทวิ^{๒๖} รถตามข้อ ๑๕ อาจมีเครื่องอุปกรณ์อื่นสำหรับรถได้ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) โคมไฟดังต่อไปนี้ ถ้าจะนำมาใช้ต้องมีกำลังไฟและความส่องสว่างตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

(ก) โคมไฟแสงพุ่งไกล จำนวน ๒ ดวง มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) (ก)

(ข) โคมไฟข้างรถ มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ ทวิ (๑) (ข)

(ค) โคมไฟเลี้ยวข้างรถ มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ ทวิ (๑) (ค) (ค)

(ง) โคมไฟตัดหมอก มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ ทวิ (๑) (ง)

(จ) โคมไฟหยุด มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ ทวิ (๑) (จ)

(๒) โคมไฟอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในข้อนี้และข้อ ๑๕ (๓) ถ้าจะนำมาใช้ต้องเป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ

(๓)^{๒๗} เครื่องปรับอากาศ ต้องมีประสิทธิภาพสามารถปรับอากาศภายในรถให้มีอุณหภูมิสม่ำเสมอพอเหมาะ และมีระบบการทำงาน คุณลักษณะเฉพาะ หรือขนาด ตามเงื่อนไขที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดหรือให้ความเห็นชอบ

ส่วนที่ ๒

เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ
ลักษณะ ๖ ลักษณะ ๗ และลักษณะ ๘

ข้อ ๑๘^{๒๘} รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของลักษณะ ๖ ลักษณะ ๗ และลักษณะ ๘ จะต้องเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบดังต่อไปนี้

(๑) คัสซี ตามแบบที่อธิบดีให้ความเห็นชอบ แต่ทั้งนี้ จะต้องประกอบด้วย

(ก) โครงคัสซี ทำด้วยโลหะแข็งแรงตลอดความยาวของตัวรถ เมื่อต่อตัวถังแล้วสามารถรับน้ำหนักเต็มอัตราบรรทุกได้ทุกสภาพการใช้งานของรถ

^{๒๖} ข้อ ๑๗ ทวิ เพิ่มโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๙ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๒๗} ข้อ ๑๗ ทวิ (๓) เพิ่มโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๒๘} ข้อ ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๐ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

โครงสร้างซีของรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของลักษณะ ๘ ต้องสามารถปรับขนาดความยาวได้

โครงสร้างซีส่วนหน้าของรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของลักษณะ ๗ และลักษณะ ๘ ให้มีสลักพ่วงทำด้วยโลหะขนาดพอสมควรสำหรับต่อกับงานพ่วงของรถลากจูงได้โดยเฉพาะ

(ข) กงล้อทำด้วยโลหะ และยางเป็นชนิดกวางสุบลม ที่มีขนาดสามารถรับน้ำหนักเต็มอัตราบรรทุกได้โดยปลอดภัย

(ค) เฟลลล้อ ที่มีขนาดสามารถรับน้ำหนักเต็มอัตราบรรทุกได้โดยปลอดภัย

(ง) สปริง ที่มีขนาดสามารถรับน้ำหนักและการสั่นสะเทือนของตัวรถเต็มอัตราบรรทุกได้โดยปลอดภัย

(จ) แผ่นบังโคลนที่ล้อทุกล้อ มีขนาดอย่างน้อยเพิ่มความกว้างของยางล้อ ทำด้วยโลหะ ยาง หรือวัสดุอื่นใด สำหรับล้อหลังสุดของรถ ส่วนล่างสุดของแผ่นบังโคลนต้องสูงจากพื้นราบไม่เกิน ๒๕ เซนติเมตร

(ฉ) ระบบห้ามล้อ ที่สามารถห้ามล้อได้โดยใช้การควบคุมจากระบบห้ามล้อของรถลากจูงและต้องมีระบบห้ามล้อฉุกเฉินที่สามารถทำให้รถหยุดได้โดยอัตโนมัติในกรณีที่หลุดจากรถลากจูง รวมทั้งต้องมีคุณลักษณะ ระบบการทำงาน และประสิทธิภาพตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ช) ระบบไฟฟ้า ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๐ (๑) (ณ)

(ซ) อุปกรณ์ต่อพ่วง ที่สามารถลากจูงได้ในขณะบรรทุกเต็มอัตรา รวมทั้งต้องมีคุณลักษณะ ระบบการทำงาน และสมรรถนะตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ณ) เครื่องหมาย เป็นแผ่นโลหะรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก มีข้อความเป็นอักษรไทยว่า “รถพ่วง” หรือ “รถพ่วงยาว” โดยลักษณะ ขนาด และสีของแผ่นโลหะ ตลอดจนวิธีการติดแผ่นโลหะให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้ความเห็นชอบแบบคัสซีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๒) ตัวถัง ยึดติดกับโครงสร้างซีอย่างมั่นคงแข็งแรง สามารถรับน้ำหนักเต็มอัตราบรรทุกได้ทุกสภาพการใช้งานของรถ รูปร่างภายนอกต้องไม่มีส่วนยื่นที่แหลมหรือคมอันอาจก่อให้เกิดอันตราย แบบตัวถังของรถให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนดหรือให้ความเห็นชอบ แต่ทั้งนี้จะต้องประกอบด้วย

(ก) ส่วนประกอบของตัวถังที่เป็นกระຈก ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๕ (๒) (ข)

(ข) ตัวถังส่วนที่บรรทุก ซึ่งมีลักษณะและมาตรฐานเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๕ (๒) (จ)

(ค) สีภายนอกซึ่งมีลักษณะเรียบร้อย

(ง) แผ่นสะท้อนแสงมีดังต่อไปนี้

(๑) สีแดง มีจำนวน ขนาด และลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๒) (ณ)

(๒) สีเหลือง มีขนาดและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๒) (ณ) ติดที่หน้ารถข้างซ้ายและข้างขวาแห่งละ ๑ แผ่น ห่างจากด้านข้างริมสุดของหน้ารถไม่เกิน ๑๕ เซนติเมตร สูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๓๕ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑.๕๐ เมตร สามารถสะท้อนแสงเห็นได้ในเวลา

กลางคืนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เมตร ในกรณีของรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของลักษณะ ๖ หรือลักษณะ ๗ ที่ตัวถังส่วนบรรทุกเป็นตู้ทึบหรือเป็นกระบะที่มีหลังคาถาวรให้ติดที่มุมบนของตัวถัง ด้านท้ายแห่งละ ๑ แผ่นด้วย

(จ)^{๒๙} อุปกรณ์ป้องกันด้านหน้า ด้านข้างและด้านท้ายของรถ

คุณลักษณะ ขนาด ประสิทธิภาพ ตำแหน่งและเงื่อนไขในการติดตั้งอุปกรณ์ ป้องกันด้านหน้า ด้านข้างและด้านท้ายรถ รวมทั้งประเภทและลักษณะของรถที่ต้องติดตั้งอุปกรณ์ ดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้ความเห็นชอบแบบตัวถังตามวรรคหนึ่ง ให้ เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๓) โคมไฟดังต่อไปนี้ ที่ทำงานได้ร่วมกับรถที่ใช้ลากจูง และมีกำลังไฟและความส่องสว่างตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(ก) โคมไฟเลี้ยว ติดที่ด้านท้ายรถข้างซ้ายและข้างขวา มีจำนวนและลักษณะ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) (ง)

(ข) โคมไฟท้าย มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) (จ)

(ค) โคมไฟหยุด มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) (ฉ)

(ง) โคมไฟถอยหลัง มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) (ช)

(จ) โคมไฟส่องป้ายทะเบียน มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) (ซ)

(ข)

(ฉ) โคมไฟแสดงส่วนสูงท้ายรถ แสงแดง สำหรับรถที่มีตัวถังส่วนบรรทุกเป็นตู้ ทึบหรือเป็นกระบะที่มีหลังคาถาวร ติดอยู่ในระดับเดียวกันที่ด้านท้ายรถตอนบนหลังคา จำนวน ๒ ดวง แต่ละดวงห่างจากด้านข้างริมสุดไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร

(ช) โคมไฟข้างรถ แสงเหลือง มีจำนวนและลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๐ (๓) (ซ)

ข้อ ๑๙^{๓๐} (ยกเลิก)

ส่วนที่ ๓

ขนาดของรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ

ข้อ ๒๐^{๓๑} รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ ให้มีขนาดตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

^{๒๙} ข้อ ๑๘ (๒) (จ) เพิ่มโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ออกตามความใน พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๓๐} ข้อ ๑๙ ยกเลิกโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๐ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๓๑} ข้อ ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๐ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ออกตามความใน พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

(๑) ความกว้าง เมื่อวัดจากส่วนที่กว้างที่สุดของตัวถังรวมส่วนประกอบที่ยื่นออกจากตัวถังแต่ไม่รวมกระจกเงาสำหรับมองด้านนอกตัวรถ จะต้องมีความกว้างไม่เกิน ๒.๕๕ เมตร เว้นแต่รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของลักษณะ ๒ ที่ติดตั้งระบบทำความเย็นเพื่อควบคุมอุณหภูมิภายในตัวถังส่วนบรรทุก จะต้องมีความกว้างไม่เกิน ๒.๖๐ เมตร โดยตัวถังหรือส่วนประกอบของตัวถังจะยื่นเกินขอบทางด้านนอกของเพลาล้อท้ายหรือกลุ่มเพลาล้อท้ายได้ไม่เกินด้านละ ๑๕ เซนติเมตร

(๒)^{๒๒} ความสูง เมื่อวัดในแนวตั้งจากพื้นราบถึงส่วนที่สูงที่สุดของรถ ไม่รวมกระจกเงาสำหรับมองด้านนอกตัวรถ ต้องมีความสูงไม่เกิน ๔.๐๐ เมตร เว้นแต่รถที่มีความกว้างไม่เกิน ๒.๓๐ เมตร ต้องมีความสูงได้ไม่เกิน ๓ เมตร โดยความสูงของรถต้องไม่ทำให้การทรงตัวของรถต่ำกว่าเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๓) ความยาว

รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของลักษณะ ๑ ลักษณะ ๒ ลักษณะ ๓ ลักษณะ ๔ ลักษณะ ๕ และลักษณะ ๙ เมื่อวัดจากส่วนหน้าสุดถึงส่วนท้ายสุดของรถ ไม่รวมกระจกเงาสำหรับมองด้านนอกตัวรถ จะต้องมีความยาวไม่เกิน ๑๒ เมตร

รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของลักษณะ ๖ เมื่อวัดจากส่วนหน้าสุด ไม่รวมแขนพวงถึงส่วนท้ายสุดของรถ จะต้องมีความยาวไม่เกิน ๘ เมตร

รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของลักษณะ ๗ และลักษณะ ๘ เมื่อวัดจากส่วนหน้าสุดถึงส่วนท้ายสุดของรถ จะต้องมีความยาวไม่เกิน ๑๓.๖๐ เมตร โดยระยะจากศูนย์กลางของสลักพวงถึงส่วนท้ายสุดของรถจะต้องมีความยาวไม่เกิน ๑๒ เมตร

(๔) ส่วนยื่นหน้า

รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของลักษณะ ๑ ลักษณะ ๒ ลักษณะ ๓ ลักษณะ ๔ ลักษณะ ๕ ลักษณะ ๖ และลักษณะ ๙ เมื่อวัดจากส่วนหน้าสุดของรถ ไม่รวมกันจนถึงศูนย์กลางเพลาล้อหน้า ต้องมีความยาวของส่วนยื่นหน้าไม่เกินกึ่งหนึ่งของช่วงล้อ

รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของลักษณะ ๗ และลักษณะ ๘ เมื่อวัดจากส่วนหน้าสุดของรถ ไม่รวมกันจนถึงศูนย์กลางสลักพวง ต้องมีความยาวของส่วนยื่นหน้าไม่เกินกึ่งหนึ่งของช่วงล้อ

(๕)^{๓๓} ส่วนยื่นท้าย

รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของลักษณะ ๑ ลักษณะ ๒ ลักษณะ ๓ ลักษณะ ๔ ลักษณะ ๕ ลักษณะ ๖ และลักษณะ ๙ เมื่อวัดจากส่วนท้ายสุดของตัวถังส่วนที่บรรทุกแต่ไม่รวมกันชนท้ายและอุปกรณ์อื่น ถึงศูนย์กลางเพลาล้อท้ายหรือศูนย์กลางของกลุ่มเพลาล้อท้ายในกรณีที่มีเพลาล้อท้ายมากกว่าหนึ่งเพลาล้อ ต้องมีความยาวของส่วนยื่นท้ายไม่เกินสองในสามของช่วงล้อ

รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของลักษณะ ๗ ลักษณะ ๘ เมื่อวัดจากส่วนท้ายสุดของตัวถังส่วนที่บรรทุกแต่ไม่รวมกันชนท้ายและอุปกรณ์อื่น ถึงศูนย์กลางเพลาล้อท้ายหรือกลุ่มเพลาล้อท้ายในกรณีที่มีเพลาล้อท้ายมากกว่าหนึ่งเพลาล้อ ต้องมีความยาวของส่วนยื่นท้ายไม่เกินสองในห้าของช่วงล้อ

^{๒๒} ข้อ ๒๐ (๒) แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๓๓} ข้อ ๒๐ (๕) แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

อุปกรณ์อื่นซึ่งไม่ใช่กันชนท้ายที่ติดตั้งเพิ่มเติมที่ด้านท้ายของตัวถังส่วนที่บรรทุกต้องมีความยาวตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

หลักเกณฑ์การวัดขนาดช่วงล้อของรถตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๒๑^{๓๔} (ยกเลิก)

ส่วนที่ ๔

ข้อยกเว้นเรื่องสภาพ เครื่องอุปกรณ์ และส่วนควบ
ของรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ^{๓๕}

ข้อ ๒๑^{๓๖} ในกรณีที่มีความจำเป็นตามลักษณะของการใช้งาน รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของจะมีเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบ หรือขนาดของรถแตกต่างไปจากกฎกระทรวงนี้ได้ตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดหรือให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๒๒^{๓๗} รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของที่นำไปใช้สำหรับการขนส่งระหว่างประเทศต้องมีสภาพ เครื่องอุปกรณ์ และส่วนควบของรถตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ เว้นแต่จะมีอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการขนส่งกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๔

ร้อยตำรวจโท ชาญ มนุธรรม

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

^{๓๔} ข้อ ๒๑ ยกเลิกโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๗ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๓๕} ส่วนที่ ๔ ข้อยกเว้นเรื่องสภาพ เครื่องอุปกรณ์ และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ ข้อ ๒๑ ถึง ข้อ ๒๒ เพิ่มโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๗ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๓๖} ข้อ ๒๑ เพิ่มโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๗ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๓๗} ข้อ ๒๒ เพิ่มโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๗ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติว่า รถที่ใช้ในการขนส่งต้องมีสภาพมั่นคงแข็งแรง มีเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๐ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒^{๓๘}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันการติดกระจกกันลมหลังกับตัวรถไม่มีผลเกี่ยวกับความปลอดภัยของรถ สมควรเปิดโอกาสให้เจ้าของรถเลือกที่จะจัดให้มีกระจกกันลมหลังหรือไม่ก็ได้ และโดยที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมลักษณะของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๔ ให้มีเครื่องอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้โดยสารเพิ่มขึ้น ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว สมควรกำหนดให้รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๔ มีเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถนำไปใช้งานได้โดยมีประสิทธิภาพและเหมาะสม นอกจากนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมขนาดความสูงของรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารและรถขนาดเล็กให้รับกับมาตรฐานสากลและกำหนดหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบการทรงตัวของรถดังกล่าวเพื่อให้มีความปลอดภัยยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๙ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒^{๓๙}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันวิวัฒนาการและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิศวกรรมยานยนต์ได้เจริญก้าวหน้าไปเป็นอันมาก ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมวิวัฒนาการและความเจริญก้าวหน้าดังกล่าว และเพื่อให้เกิดความปลอดภัยและลดอันตรายแก่ผู้ใช้รถ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่งในส่วนเกี่ยวกับเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งสมควรเพิ่มเติมการกำหนดเครื่องมือเครื่องใช้ประจำรถที่ใช้ในการขนส่ง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๓ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒^{๔๐}

ข้อ ๓ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

^{๓๘} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙/ตอนที่ ๑๑๒/หน้า ๙/๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

^{๓๙} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๑/ตอนที่ ๔๘ ก/หน้า ๑๒/๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๗

^{๔๐} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗/ตอนที่ ๓๑ ก/หน้า ๒๕/๗ เมษายน ๒๕๔๓

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัจจุบันปรากฏว่า รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารที่มีจำนวนที่นั่งไม่เกิน ๑๒ ที่นั่ง (รถตู้) ที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการติดฟิล์มกรองแสงที่มีกระจกกันลมด้านข้างและด้านหลังของรถแตกต่างกันไปจากรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน แต่ไม่เกินสิบสองคน (รถตู้) ที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ จึงก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติและการกำกับดูแลทั้ง ๆ ที่เป็นรถยนต์ที่มีลักษณะและขนาดเดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติที่เกี่ยวกับฟิล์มกรองแสงของกระจกกันลมด้านข้างและด้านหลังของรถยนต์ดังกล่าวตามกฎหมายทั้งสองฉบับเป็นไปในแนวทางเดียวกันสมควรปรับปรุงข้อกำหนดเกี่ยวกับการติดฟิล์มกรองแสงสำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๒ (จ) ที่มีจำนวนที่นั่งไม่เกิน ๑๒ ที่นั่ง (รถตู้) และมาตรฐาน ๓ (ฉ) (รถตู้) เสียใหม่ให้สอดคล้องกันกับที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒^{๔๑}

ข้อ ๓ รถที่จดทะเบียนไว้ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้ เว้นแต่จะมีการเปลี่ยนหรือติดตั้งเครื่องปรับอากาศใหม่หรือระบบระบายอากาศใหม่ให้เครื่องปรับอากาศและระบบระบายอากาศดังกล่าวเป็นไปตามกฎกระทรวงนี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ โดยที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมลงนามเป็นสมาชิกพิธีสารมอนทรีออลว่าด้วยการลดและเลิกการใช้สารทำลายชั้นบรรยากาศโอโซน (Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer) เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้สัตยาบันการเข้าเป็นภาคีพิธีสารฯ เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ จึงมีผลบังคับใช้ต่อประเทศไทยเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ แต่เนื่องจากในปัจจุบันได้มีการนำเครื่องปรับอากาศมาติดตั้งเป็นเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งจำนวนมากโดยไม่มีมาตรการในการควบคุมการใช้ จึงมีการใช้สารคลอโรฟลูออโรคาร์บอน (Chlorofluorocarbons (CFCs)) เป็นสารทำความเย็นในเครื่องปรับอากาศภายในรถที่ใช้ในการขนส่ง ซึ่งสารดังกล่าวจะทำลายชั้นบรรยากาศโอโซน ทำให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อควบคุมดูแลการใช้เครื่องปรับอากาศภายในรถที่ใช้ในการขนส่งให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเพื่อให้สามารถกำหนดให้มีระบบระบายอากาศที่เหมาะสมเพียงพอ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๗ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒^{๔๒}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายกำหนดเกี่ยวกับเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถที่จะมีไว้เพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการโดยสาร

^{๔๑} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒/ตอนที่ ๕ ก/หน้า ๓/๑๔ มกราคม ๒๕๔๘

^{๔๒} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๓/ตอนที่ ๖๕ ก/หน้า ๒๑/๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๙

แก่คนพิการนอกจากนี้ เพื่อให้รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๗ รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารที่นำไปใช้สำหรับการขนส่งระหว่างประเทศ และรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของที่ใช้สำหรับการขนส่งทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ อาจมีสภาพ เครื่องอุปกรณ์ และส่วนควบของรถแตกต่างไปจากข้อกำหนดในกฎกระทรวงได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดหรือให้ความเห็นชอบ หรือตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๐ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒^{๕๓}

ข้อ ๙ รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารและรถขนาดเล็ก รวมทั้งรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของที่ได้ติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบ และมีขนาดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และได้จดทะเบียนก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้ แต่อาจขอเปลี่ยนแปลงเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบ และขนาดของรถให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ได้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่การกำหนดเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบขนาด และข้อกำหนดทางเทคนิคของรถ ที่กำหนดไว้ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานยานยนต์สากลและเทคโนโลยีด้านการผลิตรถยนต์ในปัจจุบันที่พัฒนาขึ้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบ ขนาดและข้อกำหนดทางเทคนิคของรถตามกฎกระทรวงดังกล่าวเสียใหม่ เพื่อให้การใช้รถในการประกอบการขนส่งมีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัยยิ่งขึ้น รวมทั้งสอดคล้องกับมาตรฐานยานยนต์สากลและเทคโนโลยีด้านการผลิตรถยนต์ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒^{๕๔}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน และปรากฏว่าเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบสำหรับรถที่กำหนดไว้บางรายการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ประกอบกับเป็นการสมควรกำหนดเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถบางรายการเพิ่มเติมเพื่อให้การใช้รถใช้ถนนมีความปลอดภัยยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

^{๕๓} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖/ตอนที่ ๓๑ ก/หน้า ๓๒/๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๒

^{๕๔} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๙/ตอนที่ ๑๐๕ ก/หน้า ๒๗/๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ณัฐพร/จัดทำ
๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

